

Digitalització i transformació institucional

Publicat per [Interacció](#) [1] el 01/02/2018 - 09:43 | Última modificació: 13/04/2026 - 09:50

La digitalització s'ha incorporat al discurs cultural amb una promesa gairebé automàtica: més accés, més públics, més participació. Aquest informe europeu obliga a matisar aquesta narrativa. El digital no és només una eina que amplia l'abast, sinó un desplaçament profund en la manera com es produeix, es distribueix i es governa la cultura. I aquest desplaçament posa en qüestió moltes de les categories amb què encara operen les institucions.

L'informe de la Unió Europea sobre accés a la cultura mitjançant eines digitals situa el debat en un terreny més estructural del que sovint es reconeix. El punt de partida és clar: la transformació digital no només modifica els canals d'accés, sinó que altera les relacions entre institucions, creadors i públics. En molts casos, les institucions culturals van per darrere d'aquest canvi, no tant per manca de recursos, sinó per inèrcies organitzatives i conceptuals que dificulten una adaptació real.

L'informe proposa entendre el desenvolupament de públics com un procés integral que afecta tota l'organització. No és una qüestió de màrqueting ni d'estratègies puntuals, sinó d'un replantejament global de les relacions amb la ciutadania. Això implica passar d'un model basat en la difusió a un model basat en la relació, en què el coneixement dels públics i la seva participació esdevenen centrals.

Un dels canvis més significatius és la transformació del rol dels usuaris. Les persones deixen de ser receptors passives per esdevenir també productores, curadores i prescriptores. La cultura digital facilita processos de cocreació, participació i comentari que desborden els límits institucionals. Aquesta obertura amplia les possibilitats d'accés, però també dilueix el control que les institucions tenien sobre els continguts i els relats.

Al mateix temps, el digital multiplica els canals i les formes d'accés. Plataformes en línia, col·leccions digitals, retransmissions en directe o aplicacions interactives permeten arribar a públics que abans quedaven fora per motius geogràfics, econòmics o físics. Aquest potencial inclusiu és un dels arguments centrals del document, que assenyala la capacitat de les tecnologies per reduir barreres i connectar amb grups tradicionalment exclosos.

Ara bé, aquesta expansió no és neutra. L'informe alerta de riscos menys visibles, com l'efecte dels algorismes i les dinàmiques de personalització, que poden limitar la diversitat de continguts i reforçar patrons previs de consum. La promesa d'obertura conviu amb noves formes de segmentació i tancament que plantegen reptes importants per a les polítiques culturals.

En aquest context, la dada esdevé un element central. La capacitat de recollir, analitzar i utilitzar informació sobre els públics transforma la presa de decisions i el mateix procés creatiu. Però també introdueix tensions vinculades a la privacitat, la governança de les dades i la dependència de plataformes tecnològiques.

L'informe insisteix en una idea que travessa tot el document: la necessitat de transformació interna de les institucions. No es tracta només d'incorporar tecnologia, sinó de revisar estructures, competències i formes de treball. La digitalització exigeix capacitat organitzativa, formació i una cultura institucional més oberta i permeable.

El que es posa en joc, en definitiva, no és només l'accés a la cultura, sinó la manera com aquesta es configura com a servei públic. El digital amplia les oportunitats, però també obliga a redefinir el paper de les institucions. La pregunta que queda oberta no és com arribar a més públics, sinó des d'on i amb quines condicions es construeix avui aquesta relació.

[Promoting acces to culture via digital means](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: accés a la cultura

Etiquetes: innovació cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/eines-digitals>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/nc0117269enn.en1_.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7347>